

Nieuwsbrief

Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe

Dit is de eerste nieuwsbrief van het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe. Met deze nieuwsbrief willen we u op de hoogte brengen van de activiteiten die het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe in de komende 3 jaar in petto heeft. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u betrokken bent bij een Agrarische natuurvereniging, een Vereniging voor bedrijfsvoorlichting, beroepshalve of vrijwillig bij weidevogelbeheer. Wij vinden het plezierig als u de nieuwsbrief binnen uw vereniging brede aandacht geeft. Heeft u meer nieuwsbrieven nodig, neemt u dan even contact op met ons. Contactgegevens kunt u vinden in het Colofon.

Startbijeenkomst Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe

Op 20 december 2004 vond de startbijeenkomst van Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe plaats. Op deze dag ontvingen 45 boeren en andere geïnteresseerden informatie over de activiteiten van het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe en het overkoepelende project Skries4U van de Provincie Fryslân. Gedeputeerde Anita Andriessen van provincie Fryslân verrichtte de officiële opening van het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe door het overhandigen van de getekende offerte aan bedrijfsleider Eltjo van Marum. Na de lunch volgde inleidingen van Henk de Gier over het natuur- en weidevogelbeheer in Waterland (Noord-Holland), Jaap Dijkstra (BoerenNatuur) over samenwerking en weidevogelbeheer in Fryslân en Minne Holtrop (Voorzitter Agrarisch Natuurvereniging Tusken Tsjûkemar en Tsjonger) over weidevogelbeheer in de praktijk in Veenpolder Delfstrahuizen. Na afloop was er gelegenheid voor een rondgang over het praktijkcentrum Nij Bosma Zathe.

Leden van de BFWW, de bond van Friese vogelwachters

Skries4U

Het weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe maakt onderdeel uit van het Friese project 'Skries4U' dat onder andere door de Europese Unie wordt gefinancierd. 'Skries4U' houdt zich op verschillende niveaus (bedrijfsniveau, gebiedsniveau en provinciaal niveau) bezig met de vraag hoe moderne melkveehouderij kan worden gecombineerd met de bescherming van de gruttopopulatie in Fryslân.

Andere onderdelen van het project richten zich op:

- de effecten van verschillende bemestingsmethoden op de voedselsituatie van weidevogels
- de effecten van verschillende graasschema's van koeien op weidevogels
- de ontwikkeling van een model voor het verbeteren van mozaïekbeheer
- het ontwikkelen van een effectief monitoringssysteem voor weidevogels

De onderzoeken worden uitgevoerd door ecologisch bureau Altenburg en Wymenga, Alterra, Weidevogelmeetnet Friesland en worden ondersteund door BoerenNatuur en BFWW.

Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe

Het Weidevogelcentrum NBZ is een ontmoetingsplaats waar bestaande en nieuwe kennis met betrekking tot weidevogelbeheer wordt gebundeld en verspreid.

Nij Bosma Zathe wil daarnaast haar eigen ervaringen delen met veehouders om weidevogelbescherming succesvol op zijn bedrijf en in zijn regio toe te passen.

Het weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe richt zich op de drie noordelijke provincies: Groningen, Drenthe en Fryslân.

Het is niet zo dat wij alles alleen weten. Het weidevogelcentrum NBZ werkt nauw samen met BoerenNatuur en de BFWW.

Agenda

In april, mei en juni zijn op Nij Bosma Zathe inlooptagen waarop de resultaten getoond worden. De data zullen kort voordat ze gehouden worden, bekend gemaakt worden via de landbouwbladen.

Bemestingsplannen aanpassen aan weidevogelbeheer

Bij de bemesting moet u al rekening houden met weidevogels. Om gedurende mei en juni steeds een perceel te hebben met de juiste graslengte, moeten de percelen niet allemaal gelijktijdig bemest worden. Door spreiding in bemesting aan te brengen, brengt u ook spreiding aan in de grasgroei. Bemest de vogelrijke percelen daarom later.

Strorijke mest stimuleert het bodemleven en daarmee het voedsel voor de weidevogels. Uit onderzoek is gebleken dat het aantal wormen bij toediening van vaste mest minimaal gelijk blijft. Twee tot vier weken na toediening is het aantal wormen hoger dan bij het gebruik van drijfmest. Bij drijfmest daalt het aantal wormen eerst, maar dit herstelt zich snel.

Ervaringen weidevogelbeheer Nij Bosma Zathe

Nij Bosma Zathe is in 2001 gestart in de Boksumerpolder ten zuidwesten van Leeuwarden. In onderstaande tabel staat het verloop van het aantal weidevogels op Nij Bosma Zathe.

In 2001 is veel grondwerk op het nieuwe bedrijf uitgevoerd. Er zijn sloten gedempt en verlegd, greppelland omgezet in gedraineerd land en kavelpaden aangelegd. Kortom veel onrust in het land. Dit is duidelijk ten koste gegaan van het aantal weidevogels. Daarna is het gebruik en beheer van het land mede toegespitst geweest op weidevogels. Zonder dat dit ten koste is gegaan van de moderne bedrijfsvoering. Wel is ingestoken op agrarisch natuurbeheer (o.a. uitgestelde maaidatum) en op weidevogelbeheer. Dit werpt zijn vruchten af. Het aantal weidevogels is nagenoeg weer op het oude niveau van voor de kaververbetering. Het is afwachten hoe deze ontwikkeling zich voortzet. Aan ons zal het niet liggen!

Tabel 1: Aantallen weidevogels op de percelen van Nij Bosma Zathe gedurende de periode 2000-2004

	2002	2003	2004
Scholekster	17	17	24
Kievit	27	25	34
Tureluur	4	8	7
Grutto	20	20	25

Denkt u met ons mee?

Heeft u vragen stel ze aan ons. Wij zitten dicht bij het onderzoek en zullen proberen de antwoorden te vinden. En als er geen antwoord is, zullen we proberen de vraag in onderzoek te leggen en er financiering bij te vinden. Als dat lukt komen we met het antwoord terug.

Wat is mozaïekbeheer

Dit is een graslandgebruik, waarin een gevarieerd weidelandschap ontstaat van gemaaid, beweid en ongemaaid grasland. De veehouder zorgt er zo voor dat er altijd percelen zijn met lang en kort gras, zodat er ruimte voor weidevogels is om te kunnen foerageren én om te schuilen. De blokken met kort en lang gras moeten dicht bij elkaar liggen. U zult altijd een perceel moeten hebben met een graslengte van circa 20 cm gedurende de periode van half mei tot eind juni.

"Vuistregel: per gruttofamilie één hectare lang gras."

Waarom mozaïekbeheer

Wanneer er op grote schaal in een korte periode veel grasland wordt gemaaid, blijven er te weinig percelen met de juiste graslengte over voor weidevogels. Mozaïekbeheer doe je om de weidevogels een variatie te bieden in graslengte en voedselaanbod, met als doel ongestoord te kunnen broeden en jongen groot te brengen. Door op verschillende plekken en diverse tijden te maaien, krijgen de jonge weidevogels meer overlevingskansen.

Weidevogels, speciaal de grutto, houden van een voldoende hoge grondwaterstand, ondiep water in de buurt waar ze kunnen uitrusten en foerageren, het gebruik van vaste mest en rust. Vooral rust!

Colofon

De Nieuwsbrief Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe is een uitgave van Praktijkonderzoek van de Animal Sciences Group in het kader van het project 'Skries 4 U'. 'Skries 4 U' wordt uitgevoerd door verschillende partijen onder leiding van de Provincie Fryslân. Financiering voor het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe is afkomstig uit DWK-programma Multifunctionele Bedrijfssystemen van het Ministerie van LNV en het Europese Interreg IIIb-programma Farmers 4 Nature.

Copyright: Overname uitsluitend na toestemming van de redactie. Foto's: Animal Sciences Group en BFVW
Redactie: Marleen Braker/Durk Durksz Vormgeving: Hetty Wolbers

Nij Bosma Zathe is een modern melkveebedrijf met ruim 100 hectare land en 150 melkkoeien. Het bedrijf heeft een melkrobot, eigen waterzuiveringsinstallatie, individuele voerverstrekking en we maken elektriciteit uit mest! Ook over deze onderwerpen informeren wij u graag. We kunnen groepen tot 80 personen ontvangen op ons bedrijf.

Praktijkcentrum Nij Bosma Zathe

Boksumerdyk 11
9084 AA Goutum

Tel: 058-2167592
Fax: 058-2167681

e-mail : marleen.braker@wur.nl
Internet: www.nijbosmazathe.nl